

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE
(endise nimega Seesam Life Insurance SE)

2009.a. MAJANDUSAASTA ARUANNE

Aruandeperioodi algus:	01.01.2009
Aruandeperioodi lõpp:	31.12.2009
Äriregistrikood:	10055769
Address:	Roosikrantsi 11 10119 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	610 3000
Faks:	610 3010
E-post:	info@compensalife.ee
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusala:	elukindlustus (kood 6511)

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne 2009.a	6
Juhatuse kinnitus	6
Kasumiaruanne	7
Koondkasumiaruanne	8
Bilanss	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Üldinformatsioon	12
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Juhtkonna hinnangud, mida kasutatakse raamatupidamisarvestuses	23
Lisa 3 Kindlustus- ja finantsriskide juhtimine	24
Lisa 4 Kindlustuspreemiad	30
Lisa 5 Investeeringutulud	31
Lisa 6 Netotulu investeeringute realiseerimisest	31
Lisa 7 Netotulu investeeringute väärtuse muutusest	31
Lisa 8 Muud tegevustulud	32
Lisa 9 Esinenud nõuded netona edasikindlustusest	32
Lisa 10 Kindlustuslepingute sõlmimiskulud ja administratiivkulud	32
Lisa 11 Tegevuskulud liikide lõikes	33
Lisa 12 Investeeringute halduskulud	33
Lisa 13 Tütar- ja sidusettevõtja	33
Lisa 14 Materiaalne- ja immateriaalne põhivara	34
Lisa 15 Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	34
Lisa 16 Aktsiad ja fondi osakud õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	35
Lisa 17 Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtuspaberid õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	35
Lisa 18 Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	35
Lisa 19 Müügiotel finantsvara	36
Lisa 20 Nõuded, sh kindlustustegevusest	36
Lisa 21 Nõuded edasikindlustuslepingutest	36
Lisa 22 Raha ja raha ekvivalendid	37
Lisa 23 Omakapital	37
Lisa 24 Kohustused kindlustuslepingutest	37
Lisa 25 Finantskohustused	38
Lisa 26 Muud kohustused	38
Lisa 27 Kasutusrent	38
Lisa 28 Tehingud seotud osapooltega	38
Lisa 29 Tingimuslikud varad ja -kohustused	39
Sõltumatu audiitori aruanne	40
Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek	41
Juhatuse ja nõukogu liikmete allkirjad 2009. majandusaasta aruandele	42
Compensa Life Vienna Insurance Group SE müügitulu EMTAK lõikes	43

Tegevusaruanne

1. Sissejuhatus

Compensa Life Vienna Insurance Group SE (edaspidi Selts) kuulub Austria juhtivasse kindlustusgruppi Vienna Insurance Group (edaspidi VIG), kes on ka Seltsi aktsiate ainuomanik.

VIG on üks suurimaid börsil noteeritud rahvusvahelistest kindlustuskontsernidest Kesk- ja Ida-Euroopas, peakorteriga Viinis. Kontserni kuulub üle 50 kindlustusseltsi 23s riigis 23 000 töötajaga. Kontserni kindlustusmaksete kogumahust, mis on ca 8 miljardit eurot, moodustab ligi 50% Kesk- ja Ida-Euroopa. Elukindlustuse kindlustusmaksete maht Kesk- ja Ida-Euroopas on 40%.

Selts alustas oma tegevust 1993. aastal. 2007.a. jaanuaris omandas emaettevõtte Eestis, Lätis ja Leedus paiknevad tütarettevõtted, mis ühendati 2007. aasta lõpuks Euroopa äriühinguks peakontoriga Tallinnas, Eestis ja filiaalidega Lätis ning Leedus.

2009.a. 28. aprillil muutus ka Seltsi nimi. Kui varem tegutses Selts Seesam Life Insurance SE ärinime all siis nüüd sai Selts uue nime: Compensa Life Vienna Insurance Group SE.

Seltsil on kõigis kolmes Balti riigis kokku 16 kontorit. Ettevõtte haldab rohkem kui 50 000 kliendi kindlustusriske ja investeringuid.

2. Seltsi juhtimine

Seltsi juhatuses on viis liiget. Seltsi juhatuse esimees on Olga Reznik, juhatuse liikmeteks on vastutav aktuaar Marika Guralnik, Läti filiaali juht Viktors Gustsons, Leedu filiaali juht Tomas Milašius ja Vienna Insurance Group'i esindaja Klaus Eberhart.

Seltsi nõukogu koosseisus on neli liiget: nõukogu esimees on Franz Fuchs ja liikmed on Rudolf Ertl, Hans Raumauf ja Elke Stocker.

3. Seltsi personal

Aruandeperioodi keskmine töötajate arv oli 116 (2008.aastal: 123) ning töötasukulu koos agenditasude ja vastavate maksudega 33,3 miljonit krooni (2008. aasta 36,6 miljonit krooni).

4. Seltsi peamised finants- ja majandustulemused

Keerulises Baltimaade üldises majanduslikus olukorras suutis Selts teenida kasumit 17,7 miljonit krooni. Eelmisel majandusaastal saadi kahjumit 86,6 miljonit krooni.

Kindlustusmaksleid koguti 259 milj. krooni, mis on 5% vähem võrreldes eelmise majandusaastaga (2008.a. – 272 milj.kr). Väljamakseid tehti kogusummas 100,5 miljonit krooni, mis on 39% rohkem, kui 2008. aastal (2008.a. - 72,1 milj. kr.).

Seltsi tegevuskulud (sõlmimis- ja administratiivkulud) moodustasid 85,1 miljonit krooni, mis aasta jooksul kasvas kokku 25% (2008.a. - 67,8 milj. kr.). Peamine kulude allikas oli filiaali arenduskulud Leedus.

Seltsi aktsiakapitali suurus on 78 miljonit krooni.

5. Seltsi investeringud

Seltsi klientide investeringute maht oli 2009. aasta lõpuks 915,9 miljonit krooni (2008. aastal 797,9 miljonit krooni), kasvades aastaga 15 % ehk 118 miljoni krooni võrra.

Aasta jooksul väljuti täielikult Baltikumi aktsiatest, samuti vähendati oluliselt võlakirjade positsiooni, mida kajastati õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande. Vabanenud raha investeeriti nii depositeidesse, kui ka võlainstrumentidesse, mida hoitakse lunastamiseni, väiksemas mahus ka müügiootel varana.

Aruandeperioodi lõpul moodustasid aktsiad koos investeerimisriskiga kindlustuslepingutega seotud fondiosakutega finantsvaradest 21 % (2008. aastal 15%) ja võlainstrumentid- nii võlakirjad kui ka depositeid 52% finantsvaradest (2008. aastal 81%). Müügiootel varad moodustasid 6% finantsvaradest (2008. aastal 2%). Kui jätta kõrvale investeerimisriskiga kindlustuslepingutega seotud varad, moodustasid aktsiafondid vaid 0,4% investeerimisportfelli (2008. aastal moodustasid aktsiad 2% finantsvaradest).

Jätkati konservatiivset investeerimispoliitikat vähendamaks investeerimisriske ja tagamaks võetava riski ning oodatava tootluse optimaalne suhe.

Tehtud muudatuste ja finantsturgudel olukorra stabiliseerumise tulemusena teenis ettevõtte 2009. aastal investeerimistegevuselt netotulu 116,8 miljonit krooni. Eelmisel aastal saadi investeringutelt kahjumit 124,4 miljonit krooni, mis oli tingitud peamiselt investeringute väärtuse langusest.

6. Seltsi müügi- ja arendustegevus

Elukindlustusturul valitses ebakindlus, mis sai alguse juba 2008. aastal alanud majanduslangusest kõigis Balti riikides. Jätkus juba 2008. aastal alanud kliendipoolne kindlustuslepingute katkestamine ja raha väljavõtmine.

Elukindlustusturg on langenud Lätis ligikaudu 12%, Eestis 9% ja Leedus 11%.

Suurim elukindlustusturg on Leedus, kus 2009. aastal koguti elukindlustusmaksid 2 268 miljonit krooni (2008. aastal 2 519 milj. kr.). Teisel kohal on Eesti kindlustusturg 1 155 miljoni krooniga (2008. aastal 1 273 milj.kr.) ning kolmandal kohal Läti elukindlustusturg 1 030 miljoni krooniga (2008. aastal 1 173 milj. kr.).

Tabel. Kindlustusmaksete laekumiste võrdlus 2008/2009 .a.

Kindlustusmaksed kokku (miljon krooni)	2009	2008	%
Eesti	92	107	-14%
Läti	111	133	-17%
Leedu	56	32	75%
Kokku	259	272	-5%

Viimastel aastatel enne majanduskriisi kasvas elukindlustusturg jõuliselt investeerimisriskiga toodete arvelt. Finantskriisi negatiivsed mõjud klientide varadele vähendasid kindlustusvõtjate huvi investeerimisriskiga toodete vastu. Rohkem tunti huvi garantiiga toodete või väiksema riskitasemega toodete vastu.

2009. aastal sõlmiti üle 9 000 uue kindlustuslepingu (2008. aastal üle 5 000 uue kindlustuslepingu), millest enamuse moodustasid riski- ja tervisekindlustuse lepingud. Samas sõlmiti lühemaajalisi lepinguid väiksemate kindlustusmaksetega. Põhjuseks on klientide ettevaatlikkus ning süvenenud ebakindlus seoses tööpuuduse kasvuga.

2009. aastal on Selts jätkanud jõulist müügimeeskonna arendamist Leedu filiaalis.

2009. aastal vähenes tervisekindlustuse müük Lätis. See oli tingitud Läti ettevõtete halvenenud majandusseisust, mille tulemusena paljud ettevõtted loobusid oma töötajate kindlustamisest. 2009. aastal koguti tervisekindlustuse makseid Lätis 27,9 miljoni krooni, 2008. aastal oli vastav näitaja 47,5 miljonit krooni.

Leedus seevastu suurenes tervisekindlustuse müük märgatavalt. 2009. aastal koguti 12,8 miljonit krooni tervisekindlustuse makseid (2008. aastal 1,1 milj.kr.). Kuna tervisekindlustust hakati pakkuma alates 2008. aasta suvest, siis numbrid ei ole võrreldavad.

Jätkati tootearendust pensionikindlustuse II samba väljamakseteks. Arendus planeeritakse lõpetada 2010. aasta I kvartali jooksul.

Sügisel toodi turule võlakirjaportfelliga seotud investeerimisriskiga elukindlustustoode, mis on suhteliselt madala riskitasemega.

7. Suunad aastaks 2010

Juhatuse peamiseks eesmärgiks 2010.aastal on suurendada ja laiendada kindlustustegevust kõigis kolmes Balti riigis. Majandusliku surutise olukorras on ilmnenud, et kõigis riikides on müügitegevusteks vajalikud tingimused erinevad. Seega on oluline kujundada toimivad, kohalikke eripärasid arvestavad müügistrateegiad vastavalt filiaali asukohamaale.

Samas on oluline jätkata Seltsi kõikide äriprotsesside harmoniseerimisega, mis aitab tõhusamalt kasutada olemasolevaid ressursse.

Ühtlasi on kavas müügitegevuse laiendamiseks Läti ja Leedus rakendada alternatiivseid võimalusi kaasates partnereid pangandussektorist. Samuti arvestades asjaolu, et Leedus avatakse Poolas paikneva kahjukindlustusseltsi Compensa Non-Life filiaal, on vajalik töötada välja strateegia müügitegevuse ühildamiseks nii elukindlustuse kui ka kahjukindlustustoodete müümiseks.

Kokkuvõttes Seltsi juhatus on veendunud, et vaatamata keerulisele üldisele finantsmajandusolukorrale, suudab Selts pakkuda ka edaspidi elanikele kõrgekvaliteedilisi elukindlustustooteid ja püüab rahuldada erinevaid klientide ootusi pakkudes laia spektrit erinevaid teenuseid.

Olga Reznik
Juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne 2009.a.

Juhatus kinnitus

Juhatus kinnitab lehekülgedel 6 kuni 39 toodud Compensa Life Vienna Insurance Group SE 2009.a. raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtted, arvestusmeetodid ja hindamisalused on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab ettevõtte finantsseisundit, majandustegevuse tulemust ja rahavoogusid õigesti ja õiglaselt;
3. Compensa Life Vienna Insurance Group SE on jätkuvalt tegutsev ettevõte.
4. Vastutav aktuaar kinnitab raamatupidamise aastaaruandes kajastatud kindlustustehniliste eraldiste ja finantskohustuste õigsust ja piisavust.

Juhatusesimees
Olga Reznik

Juhatuseliige / vastutav aktuaar
Marika Guralnik

Juhatuseliige
Klaus Eberhart

Juhatuseliige
Viktors Gustsons

Juhatuseliige
Tomas Milašius

Tallinn, _____ 2010

Kasumiaruanne

(Eesti kroonides)

	Lisa	2009	2008
Brutopreemiad	4	169 917 849	169 075 336
Edasikindlustuse preemiad	4	-2 291 372	-2 397 843
Netopreemiad		167 626 477	166 677 493
Teenustasud		25 509 840	20 986 968
Investeeringutulud	5	51 583 813	22 428 758
Netotulu / kulu investeeringute realiseerimisest	6	-25 950 758	-45 391 251
Neto investeerinute väärtuse muutus läbi kasumiaruande	7	91 169 448	-101 420 324
Muud tulud	8	2 751 276	1 476 500
Tulud kokku		312 690 096	64 758 144
Hüvitised	9	-145 015 836	-117 074 378
Kahjud ja nõuete käsitluskulud	9	-6 819 984	-4 258 587
Esinenud nõuded netona edasikindlustusest		-151 835 820	-121 332 965
Investeeringuriskiga lepingute finantskohustuste väärtuse muutus	25	-34 435 331	46 759 182
Investeeringulepingute finantskohustuste väärtuse muutus	25	-13 850 361	-8 372 630
Sõlmimiskulud	10,11	-52 367 392	-42 483 628
Administratiivkulud	10,11	-32 723 583	-25 286 887
Investeeringute halduskulud	12	-1 033 559	-2 725 360
Muud tegevuskulud		-8 700 655	-4 908 888
Kulud kokku		-94 825 189	-75 404 763
Tegevuskasum (kahjum)		17 743 395	-93 593 032
Kasum sidusettevõtelt	13	0	6 965 690
Aruandeperioodi puhaskasum (kahjum)		17 743 395	-86 627 342

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12-39 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Koondkasumiaruanne

(Eesti kroonides)

	Lisa	2009	2008
Aruandeperioodi puhaskasum (kahjum)		17 743 395	-86 627 342
Muud koondkasumid			
Kasum õiglase väärtuse muutusest müügiootel finantsvaradelt	19	101 844	0
Valuutakursi muutuste mõju		252 553	1 468 100
Aruandeaasta muu koondkasum kokku		354 397	1 468 100
Kokku aruandeperioodi koondkasum (kahjum)		18 097 792	-85 159 242

Aastaruande lisad lehekülgedel 12-39 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Bilanss

(Eesti kroonides)

VARAD	Lisa	31.12.2009	31.12.2008
Materiaalne põhivara	14	991 670	1 240 781
Immateriaalne põhivara	14	21 267 818	23 607 565
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse	13	44 101	44 195
Finantsvarad			
<i>Aktsiad kajastatud õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande</i>	15,16	214 847 640	131 526 057
<i>Võlainstrumentid kajastatud õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande</i>	15,17	535 153 704	683 366 471
<i>Lunastustähtajani hoitavad investeeringud</i>	18	159 253 233	18 447 992
<i>Müügiootel finantsvara</i>	19	64 113 107	17 955 000
<i>Nõuded</i>	20	54 137 788	18 506 543
Finantsvarad kokku		1 027 505 472	869 802 063
Nõuded edasikindlustuslepingutest	21	1 019 917	833 971
Raha ja raha ekvivalendid	22	22 795 785	34 041 894
Varad kokku		1 073 624 763	929 570 469
OMAKAPITAL			
Aktsiakapital	23	78 293 200	78 293 200
Aažio		44 842 339	44 842 339
Reservkapital		4 692 824	4 692 824
Muud reservid		4 400 736	4 046 339
Jaotamata kasum (kahjum)		-28 697 092	-46 440 487
Omakapital kokku		103 532 007	85 434 215
KOHUSTUSED			
Allutatud laen	26,28	31 293 200	31 293 200
Kohustused kindlustuslepingutest	24	384 546 623	337 997 894
Finantskohustused investeerimisriskiga lepingutest	25	149 514 358	94 431 365
Finantskohustused investeerimislepingutest	25	381 807 217	365 433 672
Muud kohustused	26	22 931 358	14 980 123
Kohustused kokku		970 092 756	844 136 254
Omakapital ja kohustused kokku		1 073 624 763	929 570 469

Aastaruande lisad lehekülgedel 12-39 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Rahavoogude aruanne

(Eesti kroonides)

	Lisa	2009	2008
Rahavood äritegevusest			
Laekunud kindlustuspreemiad	4	163 428 397	163 115 421
Laekunud investeerimislepingutelt	25	89 335 062	103 087 533
Makstud hüvitised ja kahjud	9	-89 053 989	-64 124 559
Finantskohustuste väljamaksed	25	-40 727 816	-34 628 024
Edasikindlustuspreemiad, kahjud ja komisjonid (neto)		-1 803 976	-1 364 646
Makstud tegevuskulud		-108 390 178	-77 151 650
Muud tulud ja kulud		449 643	-1 029 596
Neto rahavood aktsiatelt ja osakutelt		-33 201 949	94 553 351
Saadud dividendid		642 428	2 368 008
Neto rahavood võlainstrumentidest ja deposiitidest		-22 094 352	-309 023 361
Saadud intressid		35 387 322	16 439 642
Makstud varahaldusteenuste kulud		-572 898	-2 641 353
Rahavood äritegevusest kokku		-6 602 306	-110 399 234
Rahavood investeerimistegevusest			
Sidusettevõtte müük	13	0	4 659 106
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus/müük	14	-4 579 038	-2 605 024
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-4 579 038	2 054 082
Rahavood finantseerimisest			
Sissemaksed aktsiakapitali	23	0	62 586 400
Saadud allutatud laen	28	0	31 293 200
Rahavood finantseerimisest kokku		0	93 879 600
Rahavood kokku		-11 181 344	-14 465 552
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	22	34 041 894	48 493 968
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-11 181 344	-14 465 552
Valuutakursside muutuste mõju		-64 765	13 478
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	22	22 795 785	34 041 894

Aastaruande lisad lehekülgedel 12-39 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Omakapitali muutuste aruanne

(Eesti kroonides)

	Aksia- kapital	Aažio	Reserv- kapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2007	47 000 000	13 549 139	4 692 824	2 578 239	40 186 854	108 007 057
Reservkapitali muutus	31 293 200	31 293 200	0	0	0	62 586 400
Valuutakursi muutuste mõju	0	0	0	1 468 100	0	1 468 100
Aruandeaasta kahjum	0	0	0	0	-86 627 342	-86 627 342
Saldo 31.12.2008	78 293 200	44 842 339	4 692 824	4 046 339	-46 440 487	85 434 215
Muude reservide muutus	0	0	0	101 844	0	101 844
Valuutakursi muutuste mõju	0	0	0	252 553*	0	252 553
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	17 743 395	17 743 395
Saldo 31.12.2009	78 293 200	44 842 339	4 692 824	4 400 736	-28 697 092	103 532 007

* kumulatiivne

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta toodud lisas 23

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Üldinformatsioon

Compensa Life Vienna Insurance Group SE on elukindlustusselts, mis on registreeritud Eestis ja tegutseb Eestis, Lätis ja Leedus. Ettevõtte on registreeritud aadressil Roosikrantsi 11, Tallinn, filiaal Lätis asub aadressil Vienibas gatve 87h, Riia ja filiaal Leedus asub aadressil Lvovo str. 25, Vilnius. Ettevõtte on kontorid Tartus Riia mnt.4, Pärnus Aida 5 ja Viljandis Tallinna 19/21.

Seltsi emaettevõtte ja lõplikku kontrolli omav osapool oli seisuga 31.12.09 Vienna Insurance Group Wiener Städtische Versicherung AG.

2009. aastal muutus ettevõtte nimi. Kuni 1. maini 2009 tegutses ettevõtte Seesam Life Insurance SE ärinime all.

Aasta lõpu seisuga töötas seltsis 124 töötajat (31.12.2008 136 töötajat).

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

1.1. Koostamise alused

Compensa Life Vienna Insurance Group SE 2009.a raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Compensa Life Vienna Insurance Group SE aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, kui alljärgnevatel arvestuspõhimõtetel on kirjeldatud teisiti.

Juhtkonna hinnangul on ettevõtte jätkusuutlik ja maksejõuline.

Euroopa Liidu poolt vastu võetud mitmed rahvusvahelised finantsaruandluse standardid nõuavad juhtkonna hinnangut aruandes esitatud finantsnäitajate kohta.

Kuigi vastavad hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes. Täpsem hinnangute käsitus on kirjeldatud Lisas 2.

1.2. Arvestus- ja esitusvaluuta

Compensa Life Vienna Insurance Group SE arvestus- ja esitusvaluutaks on Eesti kroon. Läti filiaalis toimub raamatupidamisarvestus Läti latis, Leedu filiaalis Leedu litis.

1.3. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Kuna Läti lati kurss on muutuv Eesti krooni suhtes, siis Läti filiaalis toimunud tehingud on kajastatud aasta keskmise Läti lati kursiga.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja –kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Mitterahaliste finantsvarade ümberarvestamise erinevused kajastatakse turuväärtuse muutumisest tingitud kasumi või kahjumi osana.

1.4. Tütar- ja sidusettevõtjad

Tütarettevõtjateks loetakse selliseid ettevõtteid, milles ettevõtte omab üle 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tema tegevus- ja finantspoliitikat.

Konsolideeritud aruandes esitatakse rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate tütar- ja sidusettevõtjate (välja arvatud edasimüügi eesmärgil – 12 kuu jooksul - omandatud tütar- ja sidusettevõtjad) finantsnäitajad. Elimineeritakse kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

Juhtkonna hinnangul ei avalda tütar- ja sidusettevõtete finantsnäitajad olulist mõju konsolideeritud majandusaasta aruandele ja seetõttu esitatakse investering tütar- ja sidusettevõtete aktsiatesse soetusmaksumusena.

Sidusettevõtjad on investeringuobjektid, milles emaettevõtja omab otseselt või kaudselt olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli. Olulise mõjuvõimu eelduseks võib olla grupi 20-50%lise hääleõiguse olemasolu investeringuobjektiks olevas ettevõtjas või muul kujul olulise mõju omamine investeringuobjekti finants- ja tegevuspõhimõtete määramise üle.

Investeringud sidusettevõttesse kajastatakse bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Kapitaliosaluse meetodi kohaselt võetakse investering algelt arvele tema soetusmaksumusena, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeringuobjekti omakapitalis.

1.5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha ja pangakontode kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit).

1.6. Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse väärtuspäeval. Finantsvarad eemaldatakse bilansist nende võõrandamisel väärtuspäeval.

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja juhtkonna plaanidest klassifitseeritakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad;
- laenud ja nõuded;
- lunastustähtajani hoitavad investeringud; ning
- müügiotel finantsvarad

Finantsvaradena õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (s.t vara on omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus; ühiselt hallatava finantsinstrumentide portfelli osa; või tuletisinstrument, mis ei ole riskimaandamisinstrument) ja muid finantsvarasid, mida nende esmasel kajastamisel on määratletud õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks. Sii gruppi kuuluvad finantsvarad võetakse algelt arvele nende õiglasel väärtusel (ei sisalda tehingukulud). Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse antud kategoorias finantsvarasid nende õiglasel väärtusel ja õiglase väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse perioodi kasumiaruandes.

Finantsvara kajastatakse esmasel arvelevõtmisel finantsvarana õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kui nimetatud klassifikatsioon vähendab hindamisest tulenevaid ebakõlasid.

Investeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtupaberite puhul nende ostunoteering. Börsil noteerimata, kuid aktiivsel turul kaubeldavad aktsiad hinnatakse ümber turuhinda viimase teostatud ostutehingu hinna alusel (kui tegu on turutingimustega). Kui see hind ei ole usaldusväärne, siis hinnatakse positsioon õiglasel väärtusesse, kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid ja võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni investeringu õiglase väärtuse kohta. Noteerimata võlakirju, millel puudub aktiivne turg, diskonteeritakse turu intressimääraga, millele on lisatud emitendi risk.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse esmalt

arvele nende õiglasest väärtuses koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Seda meetodit kasutatakse järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu arvestamisel. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes real *Nõuete allahindlus*.

Lunastustähtajani hoitavate investeeringutena kajastatakse fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtajaga tuletisinstrumentideks mitteolevaid finantsvarasid, mida ettevõtte on kindel kavatsus ja suutlikkus hoida lunastustähtajani. Lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtuses koos tehingukuludega ja kajastatakse seejärel nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Müügiootel finantsvaradena kajastatakse neid tuletisinstrumentideks mitteolevaid finantsvarasid, mida ettevõtte kavatses kohe või lähitulevikus müüa ja mida ei ole klassifitseeritud mõnda eelpool loetletud kategooriasse. Väärtpaberid klassifitseeritakse müügiootel finantsvaraks, kui nad ei kuulu ühtegi eelpool nimetatud kategooriasse. Müügiootel finantsvarad võetakse arvele nende õiglasest väärtuses koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastab ettevõtte müügiootel finantsvarasid nende õiglasest väärtuses, arvamata maha võimalikke tehingukulusid, mis võivad seoses vara müügi või sellest muul viisil loobumisega tekkida. Õiglase väärtuse määramise aluseks on üldjuhul finantsvara turuhind aktiivsel turul, või kui see puudub, siis väärtus, mis on leitud kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid. Investeeringud omakapitaliinstrumentidesse, millel puudub turuhind aktiivsel turul ning mille õiglast väärtust ei saa ka muid hindamismeetodeid kasutades usaldusväärselt mõõta ja selliste omakapitaliinstrumentidega seotud tuletisinstrumentidesse, mida tuleb arveldada selliste omakapitaliinstrumentide üleandmise teel, kajastatakse soetusmaksumuses miinus allahindlused. Müügiootel väärtpaberite õiglase väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu/kulu kajastatakse omakapitalis finantsvarade ümberhindluse reservis.

1.7. Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu; ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulusid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Masinaid ja seadmed	20%
Arvutid ja arvutisüsteemid	30%
Muu inventar	20-30%

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse selle vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Püsiva väärtusega kunstiteosed ja muud piiramatult kasutuseaiga põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses ja neid ei amortiseerita.

Ettevõtte hindab kas on asjaolusid, mis võivad viidata väärtuse langusele. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus eeldatavad müügikulud või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse materiaalse põhivara objektid alla nende kaetavale väärtusele.

1.8. Immateriaalne põhivara (v.a. firmaväärtus)

Immateriaalne põhivara (välja arvatud positiivne firmaväärtus) võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad lähtuvad vara kasulikust elueast. Ettevõttes hetkel kasutusel olevatele immateriaalsetele põhivaradele rakendatakse amortisatsioonimäära 20%.

1.9. Firmaväärtus

Firmaväärtus on positiivne vahe äriühenduse käigus omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel, peegeldades seda osa soetusmaksumusest, mis tasuti omandatud ettevõtte selliste varade eest, mida ei ole võimalik eristada ja eraldi arvele võtta. Negatiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel kajastatakse selle tekkimisel kasumiaruandes tuluna.

Sidusettevõtte soetamisel tekkinud firmaväärtus sisaldub investeeingu bilansilises maksumuses.

Omandamise kuupäeval kajastatakse firmaväärtus bilansis selle soetusmaksumuses. Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Äriühendusest tekkinud firmaväärtust ei amortiseerita. Selle asemel viiakse kord aastas (või tihedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi vara väärtuse languse test. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele, juhul kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest.

1.10. Varade väärtuse langus

Määramatu kasuliku elueaga immateriaalset vara (sealhulgas positiivne firmaväärtus) ei amortiseerita vaid kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (*raha genereeriv üksus*).

1.11. Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

1.12. Lepingute klassifikatsioon

Vastavalt rahvusvahelisele finantsaruandluse standardile IFRS 4 kajastatakse klientidega sõlmitud lepinguid alates 2005 aastast kindlustuslepingutena või investeerimislepingutena.

Kindlustuslepinguteks on klassifitseeritud kõik riskielukindlustuse lepingud, vaba maksegraafikuga kogumiskindlustuse lepingud ning investeerimislepingute kindlustuskaitsete osa.

Vaba maksegraafikuga garanteeritud intressiga pensionilepingud on klassifitseeritud kui investeerimislepingud. Need lepingud on klassifitseeritud investeerimislepingutena, juhul kui nad ei sisalda olulist kindlustusriski. Juhul, kui lepingud sisaldavad olulist kindlustusriski, siis kindlustusriski sisaldav osa on eraldatud teiseks lepinguks, mis on klassifitseeritud kindlustuslepinguna.

Investeeringisriskiga lepingute kindlustuskaitsete osa on klassifitseeritud kindlustuslepinguna, kogumise osa investeerimislepinguna.

1.13 Kindlustuslepingute arvestuspõhimõtted

Kindlustusleping on leping, mille alusel selts võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusrisiki, kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratud ebakindlast tuleviku sündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju.

Pikaajalised kindlustuslepingud, on lepingud, mis on seotud inimese elueaga (näiteks surm või ellujäämine) pika perioodi jooksul. Nende lepingute kindlustuspreemiaid kajastatakse kasumiaruandes brutopreemiatena hetkel, mil need laekuvad. Kohustus kindlustuslepingutest kajastatakse Elukindlustuse eraldisena kindlustuslepingu sõlmimisel ning kohustust korrigeeritakse vastavalt laekunud riski preemiatele, kuludele ja lepingutele arvestatud intressile ja lisakasumile. Kahjud kajastatakse Rahuldamata nõuete eraldise koosseisus kui klient on kahjust seltsile teatanud. Rahuldamata nõuete eraldist korrigeeritakse vastavalt hinnangule väljamakstava summa osas ning muutus kajastatakse Rahuldamata nõuete eraldise muutusena. Kindlustushüvitised ja kahjud kajastatakse kasumiaruandes ridadel „kindlustushüvitised“ ja „kahjud“ väljamakse teostamisel, vähendades samaaegselt moodustatud eraldist.

Kasumiaruande real „Hüvitised“ kajastatakse kindlustuslepingute tagasioste, katkestamisi ning elukindlustuseraldise muutusi. Rida „Kahjud ja nõuete käsitluskulud“ sisaldab teatatud kahjusid, rahuldamata nõuete eraldise muutusi ja kahjukäsitluskulusid.

1.14. Kohustused kindlustuslepingutest

Elukindlustuse eraldis

Kindlustuseraldiste arvutamise kord ja meetodika on kehtestatud Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud matemaatilistes äriplaanides. Tasandatud maksetega tähtajalise riskikindlustuse, laenukindlustuse ja kogumiskindlustuse kindlustuslepingute ning pensionikindlustuse ja investeerimisriskiga kindlustuslepingute riskiosa puhul arvutatakse matemaatilist eraldist. Matemaatilist eraldist arvestatakse lepingute kaupa ja see koosneb kindlustuslepingutelt tulevikus sooritavate diskonteeritud väljamaksete (hüvitised, kahjud ja arvestuslikud kulud) ja tulevikus laekuvate diskonteeritud kindlustuspreemiate nüüdisväärtusest. Kindlustuslepingu tuleviku arvestuslike kuludena ja diskonteerimise intressina kasutatakse kindlustuspreemia arvutamisel kasutatud väärtust. Arvestuslik aastaintress jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja kindlustussumma valuutast vahemikku 3,5% kuni 4%. Sõlmimiskulusid kapitaliseeritakse selliste elukindlustuslepingute puhul, mille kulukate saadakse vastavalt tehnilistele äriplaanidele rohkem, kui ühe kindlustusaasta jooksul. Vaata ka lisa 1.21. Administreerimistasud arvutatakse ning arvestatakse maha poliisi kogunenud eraldisest igakuiselt vastavalt kindlustuslepingu tingimustele. Riskipreemiad ja riskikatted arvutatakse ja arvestatakse maha poliisi kogunenud eraldisest üks kord kuus. Negatiivse väärtusega eraldisi bilansis ei kajastata.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis võrdub summadega, mis on eraldatud eeldatavate lõplike väljaminekute katmiseks seoses kindlustusjuhtumitega, millest kindlustusandjale teatati enne bilansikuupäeva ja seoses kindlustusjuhtumitega, mis on juhtunud enne bilansikuupäeva, kuid millest kindlustusandjale pole bilansipäevaks teatatud.

Boonuste eraldis

Boonuste eraldisena näidatakse bilansis hinnangulist summat, mille arvelt võib järgnevatel aruandeperioodidel suurendada kindlustustehnilist eraldist ja finantskohustusi lisaks garanteeritud kasumiosale (lisakasumiosa).

Edasikindlustaja osa eraldistes

Edasikindlustuse osa elukindlustuse eraldistest arvutatakse lähtuvalt ettemakstud edasikindlustuse preemiatest, kuna edasikindlustuse kate ostetakse kindlustusaasta põhiselt ning edasikindlustuse preemia tasutakse lepinguaasta alguses. Kui rahuldamata nõuete eraldise koosseisus olev kahju ületab ettevõtte omavastutuse määra, siis on vastavat summat ületav osa kajastatud edasikindlustuslepingust tulenevalt kui nõue edasikindlustusandjale, mille moodustab edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete eraldisest.

Edasikindlustuslepingutest tulenevad nõuded kindlustuseraldiste osas on kajastatud bilansis real „Nõuded edasikindlustuslepingutest“.

Kirjeldatud meetodikat kindlustuseraldiste arvestamiseks kasutatakse järjepidevalt.

1.15. Finantskohustused

1.15.1. Investeerimisriskiga investeerimislepingute finantskohustused

Siia klassi kuuluvad investeerimislepingud, mille finantskohustuse suurus määratakse lähtudes vastavate investeerimislepingutega arvestuslikult seotud väärtpaberite turuväärtusest. Selliseid finantskohustusi kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande nende soetamise hetkel. Ettevõtte on liigitanud nimetatud kohustused gruppi „õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande“, kuna see elimineerib või vähendab oluliselt varade ja kohustuste arvestuspõhimõtete mittevastavuse, mis tekiks juhul, kui kasumeid ja kahjumeid nimetatud varadelt ja kohustustelt arvestatakse lähtudes erinevatest põhimõtetest.

1.15.2. Investeerimislepingute finantskohustused

Nendelt lepingutelt arvestatud finantskohustus koosneb lepingute laekumistest ja lepingutele arvestatud intressidest ja lisakasumist, millest on lahutatud lepingute haldamisega ja riskikaitsetega seotud tasud. Lepingutele garanteeritud aastase intressi määr jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast 3,5% kuni 4%. Intressi määr on garanteeritud lepingu kogumisperioodi lõpuni.

Investeerimislepingute finantskohustused võetakse arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

1.15.3. Muud finantskohustused

Kõiki finantskohustusi (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused, saadud laenud, emiteeritud võlakirjad) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

1.16. Muud eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast, mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldise kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldis kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldise kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

1.17. Puhkusetasu ja muud kohustused töötate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingute ja kehtivate Eesti Vabariigi seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks puhkusetasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Samuti näidatakse siin sõlmitud lepingujärgsed lahkumishüvitised koos sellelt arvatud sotsiaalmaksuga..

1.18. Ettevõtte tulumaks

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 (31.12.2008 kehtis maksumäär 21/79) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

1.19. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. (Kuni 31.12.2004 kehtinud Kindlustustegevuse seadus nägi ette kohustust kanda 10% aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali.) Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

1.20 Tulude kajastamine

Teenustasutulu

Teenustasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel. Investeeringute halduse ja muud nõustamistasud kajastatakse vastavate lepingute alusel tekkepõhiselt. Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastavate tehingute toimumise hetkel.

Intressitulu

Intressitulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või –kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi allahindlusi. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised. Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse hetkel, mil tekkib õigus nendele dividendidele ja kui tulu laekumine on tõenäoline.

1.21. Tegevuskulude arvestus

Kasumiaruande kirjel *Sõlmiskulud* on esitatud kindlustuslepingute sõlmimisega seotud kulud. Sellised otsesed kulud on komisjonitasud vahendajatele, müügiesindajate palgakulud, reklaamikulud, poliiside väljastamisega seotud kulud.

Nõuete käsitluskulud koosnevad otseselt nõuetega seotud kuludest, nagu tasud ekspertidele konkreetsete nõuete käsitlemise eest ja kaudsetest kuludest, nagu nõuete käsitlemisega seotud töötajate palgakulud, kantsleikulud jne.

Muud investeeringute kulud koosnevad investeerimisportfelli haldamisega seotud otsestest kuludest ja investeeringutega seotud jaotatavatest kuludest.

Kasumiaruande kirjel *Administratiivkulud* on kajastatud portfelli haldamise, ettevõtte üldjuhtimise, raamatupidamise, infotehnoloogiaga seotud kulud. Siia kuuluvad kõik kulud, mis ei kuulu sõlmiskulude, nõuete käsitluskulude või investeeringutega seotud kulude alla.

Üldpõhimõtte kulude jagamisel kasumiaruande kirjetele on järgmine: kulud, mida on võimalik jagada täpselt, jagatakse vastavatele kirjetele otse. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada, jagatakse proportsionaalselt antud valdkonnaga tegelevate töötajate arvilisele osatähtsusele või antud valdkonnaga seotud töötajate hinnangulisele tööajale.

Lepingute sõlmimiskulude kapitaliseerimine

Sõlmimiskulusid kapitaliseeritakse selliste elukindlustuslepingute puhul, mille kulukate saadakse vastavalt tehnilistele äriplaanidele rohkem, kui ühe kindlustusaasta jooksul. Kapitaliseeritud sõlmimiskulusid amortiseeritakse viie aasta jooksul. Sõlmimiskulude amortiseerimine toimub proportsionaalselt lepingult arvestatud kulukattele.

Tervisekindlustuse puhul kapitaliseeritakse otseseid sõlmimiskulusid, mis kantakse kuludesse 1 aasta jooksul alates lepingu sõlmimise ajast. Investeeringulepingute puhul kapitaliseeritakse otseseid sõlmimiskulude osa mis ületab nende kulude katteks saadud teenustasusid.

1.22. Omandatud äri väärtus

Seoses tütaretevõtte omandamisega 2007. aastal (ühendati ettevõttega samal aastal) omandas ettevõtte äri väärtuse (*Value of business acquired-VOBA*), mida kajastatakse immateriaalse vara koosseisus. Äri väärtus kajastab omandatud kindlustuslepingutest tulenevate tuleviku kasumite nüüdisväärtust. Äri väärtust amortiseeritakse vastavalt ülevõetud portfelli keskmisele lepingu pikkusele.

1.23. Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Muudatused Rahvusvahelistes Finantsaruandluse standardites ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste komitee (IFRIC) tõlgendustes, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2009 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele ja mida ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine”, muudetud septembris 2007,

rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele

IAS 1 peamiseks muudatuseks on kasumiaruande asendamine koondkasumiaruandega, mis sisaldab ka omanikega mitteseotud, omakapitalis kajastatavaid muudatusi, näiteks müügiotel finantsvarade ümberhindlusreservi muutusi. Alternatiivina on lubatud esitada kaks aruannet: eraldi kasumiaruanne ning koondkasumiaruanne. Ettevõtte on valinud esitamiseks eraldi kasumiaruande ja koondkasumiaruande. Muudetud IAS nõuab finantsseisundi aruande (bilansi) avalikustamist ka võrreldava perioodi algsaldode kohta, juhul, kui võrdlusandmeid on korrigeeritud ümberklassifitseerimiste, arvestuspõhimõtete muutuste või vigade korrigeerimiste tõttu. Muudetud standard IAS 1 mõjutab ettevõtte põhjaruannete esitusviisi, kuid ei mõjutanud tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid.

„Finantsinstrumentide kohta avalikustatava informatsiooni täiendamine“ – IFRS 7 muudatus, välja antud märtsis 2009

Muudatus nõuab täiendava informatsiooni avalikustamist õiglase väärtuse mõõtmise ja likviidsusriski kohta. Ettevõtte peab avalikustama finantsinstrumentide analüüsi, kasutades kolmeastmelist õiglase väärtuse mõõtmise hierarhiat. Muudatus (a) selgitab, et kohustuste likviidsusanalüüs lepinguliste tähtaegade lõikes peab sisaldama välja antud finantsgarantiisid garantii maksimumsummas ja varaseimas perioodis, mil garantiid võidakse sisse nõuda; ja (b) nõuab tuletisinstrumentide järelejäänud lepinguliste tähtaegade avalikustamist, kui lepinguliste tähtaegade informatsioon on oluline rahavoogude ajastuse mõistmiseks. Ettevõtte peab lisaks avalikustama likviidsusriski maandamiseks hoitavate finantsvarade analüüsi lepinguliste tähtaegade lõikes, kui see informatsioon on aastaaruande kasutajatele vajalik, mõistmaks likviidsusriski olemust ja ulatust. Käesolevas finantsaruandes on avalikustatud informatsioon vastavalt täiendatud nõuetele.

IFRIC 11 „IFRS 2 - Tehingud kontserni ja omaaktsiatega

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped”

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

IFRIC 14 „IAS 19 – kindlaksmääratud hüvitistega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoime

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

IFRS 8 „Tegevussegmentid”

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

IAS 23 „Laenukasutuse kulutused”, muudetud märtsis 2007

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

„Muudatused IFRS-des”, välja antud mais 2008,

rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatused sisaldavad nii sisulisi muudatusi, selgitusi kui ka terminoloogia muudatusi mitmetes standardites. Sisulised muudatused hõlmavad järgmisi valdkondi: müügiotel varaks klassifitseerimine IFRS 5 järgi, kui kontrolli tütarettevõtte üle kaob (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele); kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide esitamise võimalus pikaajalise varana vastavalt IAS 1-le; vastavalt IAS 16-le kajastatud, varem väljarenditud varade müügi kajastamine ning kaasnevate rahavoogude klassifitseerimine vastavalt IAS 7-le rahavoogudena äritegevusest; IAS 19-s kärpe definitsiooni täpsustamine; valitsusepoolse sihtfinantseerimisena turutingimustest madalama intressiga saadud laenu kajastamine vastavalt IAS 20-le; IAS 23 laenukulutuste definitsiooni vastavusse viimine sisemise intressimäära meetodi definitsiooniga; müügiotel tütarettevõtete kajastamise selgitamine IAS 27 ja IFRS 5 järgi; IAS 28-s ja IAS 31-s sidusettevõtete ja ühisettevõtete kohta avalikustatava informatsiooni nõuete vähendamine; IAS 36-s avalikustatava informatsiooni nõuete täiendamine; reklaamkulutuste kajastamise täpsustamine IAS 38-s; õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kajastatavate finantsinstrumentide kategooria definitsiooni muutmine selle vastavusse viimiseks riskimaandamisarvestusega IAS 39-s; kinnisvarainvesteeringute kajastamine ehitusperioodil vastavalt IAS 40-le; ning piirangute vähendamine bioloogiliste varade õiglase väärtuse mõõtmisel vastavalt IAS 41-le. Täiendavad muudatused standardites IAS 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 ja IFRS 7 sisaldavad terminoloogilisi ja redigeerimismuudatusi, millel ei ole mõju (või mõju on minimaalne) raamatupidamisarvestusele. Muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

„Müüdavad finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustused” – IAS 32 ja IAS 1 muudatus

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

„Omandi üleandmise tingimused ja tühistamine” - IFRS 2 muudatus

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

IFRIC 13 „Kliendilojaalsusprogrammid

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

IFRIC 15 “Kinnisvara ehituslepingud

Euroopa Liidu poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 15 pärast 31. detsembrit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

„Tütar-, ühis- või sidusettevõttesse tehtud investeeringu soetusmaksumus” –IFRS 1 ja IAS 27 muudatus.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruannet.

„Varjatud tuletisinstrumendid” – IFRIC 9 ja IAS 39 muudatused, välja antud märtsis 2009

Euroopa Liidu poolt vastu võetuna rakenduvad IFRIC 19 ja IAS 39 muudatused pärast 31. detsembrit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.

Muudatus selgitab, et finantsvara väljaklassifitseerimisel kategooriast 'õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande' tuleb hinnata varjatud tuletisinstrumente ning vajadusel neid eraldi kajastada.

Muudatus ei mõjutanud finantsaruannet.

IFRIC 16 „Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandamine”

Euroopa Liidu poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 16 pärast 30. juunit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

IFRIC 17 „Mitterahaliste varade üleandmine omanikele“

Euroopa Liidu poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 17 pärast 31. oktoobrit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

IFRIC 18 „Klientide poolt üleantavad varad“

Euroopa Liidu poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 18 pärast 31. oktoobrit 2009 algavatele aruandeaastatele, varasem rakendamine lubatud.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

„Märkimisõiguste emissioonide klassifitseerimine“ – IAS 32 muudatus, välja antud oktoobris 2009,

rakendub 1. veebruaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“, muudetud jaanuaris 2008,

rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudetud standard nõuab ettevõttelt koondkasumi jagamist emaettevõtte omanike ja vähemusosaluse vahel, isegi siis kui selle tulemuseks on vähemusosa negatiivne saldo (praegune standard nõuab enamikel juhtudel omakapitali ületava kahjumi allokeerimist emaettevõtte omanikele). Muudetud standard täpsustab, et tehingud, mille tulemusena emaettevõtte osalus tütaretevõttes muutub, kuid kontroll säilib, tuleb kajastada otse omakapitalis. Lisaks täpsustab standard, kuidas mõõta kasumit või kahjumit juhul kui tütaretevõtte üle kontroll lõppeb. Kontrolli lõppemisel tuleb endises tütaretevõttes järelejääv osalus kajastada tema õiglasel väärtuses. Ettevõtte hindab muudetud standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 3 „Äriühendused“, muudetud jaanuaris 2008,

rakendub äriühendustele omandamiskuupäevaga esimesel aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2009 või hiljem.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

IFRS 5 “Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad” muudatus (ja kaasnevad muudatused IFRS 1-s),

rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

„Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendid“ – IAS 39 muudatus,

rakendub tagasiulatuva mõjuga 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus selgitab, kuidas teatud situatsioonides rakendada reegleid, otsustamiseks kas maandatud risk või osa rahavoogudest vastab riskimaandamisnõuetele. Ettevõtte hindab muudatuse mõju finantsaruandele.

IFRS 1 “Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine”, muudetud detsembris 2008,

Euroopa Liidu poolt vastuvõetuna rakendub muudetud IFRS 1 pärast 31. detsembrit 2009 algavatele aruandeaastatele, varasem rakendamine lubatud.

Muudetud IFRS 1 sisu vastab eelmisele versioonile, kuid selle struktuuri on muudetud eesmärgiga muuta standard arusaadavamaks lugejale ning paremini kohanduvaks tulevikus tehtavatele muudatustele. Muudetud standard ei mõjuta ettevõtte finantsaruandeid.

„Rahas arveldatavad kontserni aktsiapõhised tehingud“ - IFRS 2 muudatused,

rakendub 1. jaanuaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

„Täiendavad erandid esmarakendajatele“ - IFRS 1 muudatused,

rakendub 1. jaanuaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

„Muudatused IFRS-des“, välja antud aprillis 2009,

IFRS 2, IAS 38, IFRIC 9 ja IFRIC 16 muudatused rakenduvad 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 36 ja IAS 39 muudatused rakenduvad 1. jaanuaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudatused ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

Standardi IAS 24 "Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine" muudatus, välja antud novembris 2009,

rakendub 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Muudetud standard vähendab avalikustamise nõudeid riigiettevõtetele ja selgitab seotud osapoole mõistet. Ettevõtte hindab muudetud standardi mõju finantsaruandes avalikustatavale teabele.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“ osa 1: klassifitseerimine ja mõõtmine, välja antud novembris 2009,

rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

IFRS 9 asendab IAS 39 need osad, mis käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja mõõtmist. Peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
- Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasel väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümberklassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.

Ettevõtte hindab standardi põhimõtteid, mõjusid ettevõttele ja ettevõtte poolt selle rakendamise ajastust.

IFRIC 19, „Finantskohustuste lunastamine omakapitaliinstrumentidega“,

rakendub 1. juulil 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

See tõlgendus selgitab, kuidas kajastada tehingut, kui ettevõtte muudab oma võlakohustuse tingimusi, mille tulemusena kohustus lunastatakse ettevõtte poolt enda omakapitaliinstrumentide väljastamise teel kreditorile. Omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse ja laenukohustuse bilansilise väärtuse vahe kajastatakse tulu või kuluna kasumiaruandes. Ettevõtte hindab tõlgenduse mõju finantsaruandele.

„Minimaalse rahastamisnõude ettemaksed“ – IFRIC 14 muudatus,

rakendub 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Need standardid, tõlgendused ja muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

„Piiratud vabastus esmarakendajatele IFRS 7 võrdlusandmete avalikustamisel“ – IFRS 1 muudatus,

rakendub 1. juulil 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Märtsis 2009 muudetud IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav informatsioon“ poolt nõutud täiendava avalikustatava info osas said IFRS aruannete koostajad vabastuse võrdlusandmete

kohta info esitamisest. See IFRS 1 muudatus pakub esmarakendajatele samad üleminekureeglid, mis on toodud IFRS 7-s. Muudatus ei mõjuta ettevõtte finantsaruandeid.

Välja arvatud eelpoolmainitud olukorrad, ei mõjuta uued standardid ja tõlgendused oluliselt Ettevõtte finantsaruandeid.

Lisa 2 Juhtkonna hinnangud, mida kasutatakse raamatupidamisarvestuses

2.1. Kindlustuslepingute kajastamine

Kindlustuslepinguteks klassifitseeritakse kõik riskielukindlustuse lepingud, vaba maksegraafikuga kogumiskindlustuse lepingud ning investeerimislepingute kindlustuskaitsete osa. Kindlustusleping on leping, mille alusel selts võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale saadud kahju, kui määratletud ebakindel tuleviku sündmus (kindlustusjuhtum), mis mõjutab kindlustusvõtjat kahjulikult. Märkimisväärseks on kindlustusriski defineeritud, kui kindlustusjuhtumi (surma või ellujäämise) korral makstav summa on vähemalt 5% suurem sellest, mis makstaks kui vastavat kindlustusjuhtumit poleks toimunud.

Vaba maksegraafikuga garanteeritud intressiga pensionilepingud on klassifitseeritud kui investeerimislepingud. Need lepingud on klassifitseeritud investeerimislepingutena, juhul kui nad ei sisalda olulist kindlustusriski. Juhul, kui lepingud sisaldavad olulist kindlustusriski, siis kindlustusriski sisaldav osa on eraldatud teiseks lepinguks, mis on klassifitseeritud kindlustuslepinguna.

Investeerimiskahjuga lepingute kindlustuskaitsete osa on klassifitseeritud kindlustuslepinguna, kogumise osa investeerimislepinguna.

2.2. Kohustuste piisavuse test

Kontrollimaks kindlustustehnilistes äriplaanides ettenähtud metoodika alusel arvatud kindlustustehniliste eraldiste piisavust on viidud läbi kohustuste piisavuse testi. Testi aluseks on kindlustuslepingutest tulenevate rahavoogude (preemiate laekumine, lepingute lõppemisest ja katkestamisest tulenevad väljamaksed, kahjude väljamaksed, kulud) prognoos kogu kindlustusportfelli ulatuses. Rahavoogude prognoosimisel on võetud arvesse kindlustuslepingute katkestamise-, preemiate alalaekumise-, suremuse- ja invaliidistumise määrad, mis olid välja arvatud olemasoleva portfelli statistiliste näitajate alusel toodete ja lepinguaastate lõikes. Kohustuste piisavuse hindamiseks leiti rahavoogude nüüdisväärtus kasutades korrigeeritud euroala AAA reitinguga valitsusvõlakirjade tootluskõvera riskivabu tulumäärasid bilansipäeva lõpu seisuga. Korrigeerimisel nihutati riskivaba tootluskõverat vastavalt valuutadele -0,5 kuni 3 protsendipunkti võrra, kuna see väljendas täpsemalt investeerimisturgudel tekkinud olukorda.

2009 aasta lõpu seisuga läbiviidud testi tulemusena olid kindlustuslepingute ja kasumiosalusega investeerimislepingute bilansilised kohustused piisavad.

Juhtkond hindas olukorda ka juhul, kui Eestis võetakse kasutusele euro alates jaanuarist 2011. Kohustuste piisavuse testi tehti läbi ka korrigeerimata eurokõveraga ning ka sel juhul olid kohustused piisavad.

Juhtkond testis kohustuste piisavuse testi alusel saadud hinnanguliste kohustuste tundlikkust diskontomäära muutuste suhtes (kuna ettevõtte juhtkonna hinnangul omab see kohustuste adekvaatsuse testi tulemustele kõige suuremat mõju), nihutades korrigeeritud tootluskõverate riskivabu tulumäärasid +/-50bp kuni +/-100bp. Ka sellisel juhul olid bilansis kajastatud kohustused piisavad.

Arvestades aruandeaastal märkimisväärselt suurenenud kindlustuslepingute katkestamisi, viidi läbi kohustuste adekvaatsuse testi ka kaks korda kõrgemate katkestamiste määradega, kui tegelik katkestamise määr oli. Ka sellisel juhul olid kohustused piisavad.

Lisaks mõjutavad kohustuste adekvaatsuse testi tulemust, aga juhtkonna hinnangul juba oluliselt vähemal määral, tuleviku rahavoogude prognoosimisel tehtavad eeldused suremuse, lepingute maksevabaks muutumise ja lepingute halduskulude kohta.

Juhul, kui antud testiga hinnatud kohustuste väärtus oleks olnud suurem kui kehtivate arvestuspõhimõtete alusel leitud kohustused, oleks suurendatud kohustusi ja sellega kaasnev kahjum kajastatud aruandeperioodi kasumiaruandes.

2.3. Garanteeritud intressid

Sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja kindlustussumma valuutast jääb kehtivate kindlustuslepingute garanteeritud aastaintress vahemikku 3,5% kuni 4%. Ettevõtte juhtkonna hinnangul on võimalik pikaajalises perspektiivis teenida garanteeritud intressi ületavat tulu.

2.4. Kasumijaotamise põhimõtted

Kõik kasumiosalusega kindlustuslepingud osalevad kasumiosaluses vastavalt kindlustuslepingu jõusolnud ajale. Iga kindlustuslepingu eraldisse lisatakse kalendriaasta lõpus kasumiosa, võttes arvesse tegelike ja arvestuslike suuruste – investeringutulu, surevus, kulud, kahjus – vahe. Majandusaasta lõpus teeb seltsi juhatus ettepaneku nõukogule lisakasumi jaotamise kohta kindlustusvõtjatele. Nõukogu otsustab lõpliku lisakasumi suuruse. Lisakasum, mis on juba klientide kindlustuslepingute eraldisele lisatud, eraldisest enam tagasi arvestada ei saa ja osaleb järgnevate aastate intressiarvestuses. Eelnevatel kindlustusaastatel kindlustuslepingule määratud boonuste suurus (määr) ei tekita ettevõttele kohustust ega loo kindlustusvõtjale eeldust järgnevatel aastatel makstava boonuse suuruse (määra) osas.

Lisaks võib selts moodustada boonuste eraldise, mis on kirjeldatud punktis 1.15, kuid see ei ole seotud konkreetsete kindlustuslepingutega.

2.5. Müügioteel finantsvara

Juhtkond on lähtunud müügioteel finantsvara õiglase väärtuse hindamisel aktsiate osas toimunud ostu-müügi tehingute hinnast, võlakirjade puhul sõltumatute osapoolte vahel toimunud turutehingute hinnast.

2.6. Muud varad

Juhtkonna hinnangul on põhivarade kaetav väärtus suurem (või vähemalt võrdne) nende bilansilisest maksumusest. Kui vara väärtuse testi tulemusena leitud kaetav väärtus on väiksem bilansilisest maksumusest, hinnatakse põhivarade väärtus alla kuni kaetava väärtuseni.

Lisa 3 Kindlustus- ja finantsriskide juhtimine

3.1. Kindlustusrisk

Ettevõtte sõlmib oma äritegevuse käigus lepinguid, mis kannavad kindlustusriski üle kindlustusvõtjalt ettevõttele. Kindlustusrisk üksiku lepingu suhtes on defineeritud kui tõenäosus, et toimub lepingus fikseeritud sündmus (kindlustusjuhtum), ja ebaselgus selle tulemusena väljamaksmisele kuuluva summa suuruse osas. Kindlustuse põhialusena on vastav üksik risk juhuslik ja seetõttu ettearvatu.

Kindlustuslepingute portfelli suhtes, mille tulude (preemiatariifide) ja eraldiste arvestamisel on lähtutud tõenäosusteooriast, on kindlustusriskiks, et tegelikud kahjude ja nõuete väljamaksed osutuvad suuremateks kui kajastatud (arvestatud) kindlustuskohustused. See võib juhtuda, kui kindlustusjuhtumite sagedus või üksikjuhtumite suurus ületab ettevõtte ootusi ja eeldusi. Kindlustusjuhtumite esinemine on juhuslik ja seetõttu erineb kahjude ja nõuete suurus üksikaastate lõikes statistilisi tehnikaid kasutades loodud eeldusest.

Mida suurem on sarnase riskiga kindlustuslepingute portfell, seda väiksem on eelduslikult tegeliku tulemuse erinevus statistilisest arvestuslikust eeldusest. Lisaks sellele on suurema riskide varieerimise tulemusel ühesuunaliste sündmuste esinemise tõenäosus ja seeläbi kogu portfelli risk tervikuna väiksem.

Ettevõtte pakub garanteeritud intressiga ja investeerimisriskiga tooteid. Garanteeritud intressiga tooted jagunevad riskielukindlustuseks (riskikindlustus ja laenukindlustus) ja kogumiskindlustuseks (kogumiskindlustus, lastekindlustus ja pensionikindlustus).

Investeeringisriskiga tooted on kogumiskindlustused (kogumiskindlustus, lastekindlustus ja pensionikindlustus). Põhikindlustustele on võimalik juurde sõlmida lisakindlustusi (kriitilised haigused, püsiv invaliidsus ja õnnetusjuhtumijärne surmajuhtumi, püsiva invaliidsuse ja ajutise töövõimetuse kindlustus). Vastavalt tootetingimustele võivad kliendid valida sobiva kindlustusmakse summa ja maksesageduse. Tootetingimused lubavad klientidele kõrvalekaldeid lepingujärgsest maksegraafikust.

Kindlustuslepingute puhul, milles kindlustusjuhtumi toimumise aluseks on surm või ellujäämine, on suurimateks riski mõjutajateks kindlustusvõtjate elustiili ja söömisharjumuste muutused, samuti suitsetamise ja alkoholi tarbimise tase ning kehalise aktiivsuse ja liikumise väärtustamine. Samuti mõjutab riski hariduse, tervishoiu ja sotsiaalse kindlustatuse taseme muutumine.

Ettevõtte võtab kasutusele uued suremustabelid, juhul kui kasutuselolevate suremustabelite alusel leitud tariifid ei kata piisaval määral kindlustusriske.

Ettevõtte kontrollib ja juhib kindlustusrisiki läbi riskijuhtimise (underwriting) protseduuride. Kõrgendatud kontsentratsiooni osas on ettevõtte kehtestanud piirangud riskide võtmisele. Samuti on ettevõtte rakendanud meditsiinilise kontrolli nõuet kindlustusvõtjatele, kellega sõlmitava kindlustuslepingu kindlustussumma suurus ületab 600 000 krooni või kes on vanemad kui 50 aastat. Lisaks tasakaalustab ettevõtte portfelli tervikrisiki läbi suremusrisiki ja ellujäämisrisiki kandvate lepingute tasakaalus hoidmise.

Ettevõtte on lisaks eelnevale piiritlenud enda osaluse üksikjuhtumi maksimaalse kahju osas läbi edasikindlustuslepingu, millega kõik riskid üksikjuhtumist, mis ületavad 400 000 krooni katab seda summat ületavas osas edasikindlustusandja.

Ebakindlus tuleviku väljamaksete ja laekumiste osas tuleneb pikaajaliste lepingute puhul prognoosimatutest muutustest üldise suremuse ja kindlustusvõtjate käitumistavade osas.

Ettevõtte kasutab suremuse arvestamisel baastabelitena Eesti, Läti ja Leedu Statistikaametite poolt väljastatavaid rahvastikustatistika suremustabeleid ja Soome pensionikindlustusturu statistikal põhinevat suremustabelit, mis ettevõtte juhtkonna hinnangul peegeldavad ettevõtte tegevuskeskkonna ja klientibaasiga kaasnevaid riske adekvaatselt. Kuna ettevõtte tegevuse ajalugu ulatub vaid veidi üle 16 aasta ja selle aja jooksul on kindlustusvõtjate harjumused ja käitumine ettevõtte tegevusvaldkonna turul väga oluliselt muutunud, siis ei ole ettevõtte suremustabelite hindamisel analüüsinud ja otseselt arvestanud oma portfelli kogemust

3.2. Finantsrisk

Põhiline finantsrisk ettevõtte jaoks on see, et finantsvarad tulevikus ei ole piisavad katmaks kindlustus- ja investeerimislepingutest tulenevaid kohustusi. Olulisemad finantsrisiki komponendid on intressirisk, aktsiate hindadega seotud risk, valuutarisk ja krediidirisk. Ettevõtte jaoks on kõige tähtsamad intressirisk ja aktsiate hindade kõikumisega seotud riskid.

Ettevõtte on välja töötanud investeerimispoliitika, milles fikseeritakse investeerimisstrateegia, põhimõtted investeringuteks erinevatesse varaklassidesse, riskianalüüsi teostamine ning kontroll.

Seoses muutunud turuolukorraga, muudeti investeerimispoliitikat 2008. aastal. 2009. aastal jälgiti investeerimisel konservatiivseid põhimõtteid. Järk- järgult väljuti aktsiainvesteeringutest, vabad vahendid paigutati tähtajalistesse hoiustesse suuremates rahvusvahelistes krediitiasutustes.

Samuti jälgitakse seadusest tulenevaid nõudeid ning piiranguid seotud varade investeerimisel.

Seotud varaks loetakse vara, mille väärtus peab vastama kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste ja finantskohustuste suurusele.

Investeerimispoliitikat vaadatakse läbi vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui üks kord aastas.

IFRS 7-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad grupi oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsete varade või kohustiste aktiivsetel turgudel. See aste hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtvapabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste noteeritud instrumente.

2. tase – muud sisendid kui 1. astmes sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest). 3. tase – vara või

kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See tase hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid.

3.2.1. Garanteeritud intressiga kindlustus- ja investeerimislepingud

Olulisemaks riskiks kindlustustegevuses on intressirisk.

Garanteeritud intressiga kindlustus- ja investeerimislepingute intress on fikseeritud lepingute sõlmimisel. Ettevõtte finantsrisk on see, et muutuvate intressimäärade tõttu intressitulu ja finantsinvesteeringute müügist saadud raha ei ole piisav lepingutest tulenevate kohustuste katmiseks.

Ettevõtte jälgib intressiriski ja arvutab varade ja kohustuste keskmist kestvust. Varade keskmine kestvus on määratud investeerimispoliitikas.

Seltsi võlakirjaportfelli modifitseeritud kestus oli bilansipäeva seisuga 3,8 aastat (2008. aastal 3,03). Seltsi võlakirjainvesteeringute maksimaalseks tähtajaks on 10 aastat (2008.a. 30 aastat). Selts investeerib põhiliselt valitsuste võlakirjadesse, minimaalse reitinguga BBB+ (Standard & Poor's) ning väiksemal määral ka finantsinstitutsioonide ja ettevõtete võlakirjadesse minimaalse reitinguga A- (Standard & Poor's) (2008.a. A- Standard & Poor's). Juhtkond on seisukohal, et aktiivselt juhitud lühiajaline võlakirjaportfell teenib suuremat investeeringutulu katmaks tuleviku kindlustusnõudeid.

Võlakirjade ja teiste võlainstrumentide soetamishetkel ei ole teada, kas võlainstrumente hoitakse lunastuseni (väljaarvatud gruppi *lunastustähtajani hoitavad väärtpaberid* kuuluvad võlakirjad). Varade ja kohustuste ajalise vastavuse analüüsil on eeldatud võlakirjainstrumentide hoidmist lunastustähtajani. Võlakirjade, mille puhul ei ole fikseeritud lunastustähtaega, on arvestatud rahavood tähtajal (callable), millest alates muutub võlakiri lunastustähtajata võlakirjaks. Kõik võlainstrumentid kannavad aruandeperioodil fikseeritud intressi.

Järgnev tabel annab ülevaate varade ja kohustuste ajalisest jaotusest.

Seisuga 31.12.2009		Diskonteerimata rahavood				
tuh.kroonides	Bilansiline väärtus	1 aasta	2-3 aastat	4-6 aastat	7-9 aastat	üle 9 aasta
Võlainstrumentid						
Kajastatud õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande	535 154	438 701	75 735	15 136	12 034	23 697
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	159 253	21 573	17 608	104 375	61 506	39 618
Müügiototel varad	46 757	2 701	5 401	32 550	15 385	0
Võlainstrumentid kokku	741 164	462 974	98 744	152 062	88 925	63 315
Aktsiad ja fondiosakud *	214 848	214 848	0	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid	4 182	4 182	0	0	0	0
Kokku	960 193	682 003	98 744	152 062	88 925	63 315
Kohustused - garanteeritud intressiga toodetelt		32 453	63 347	97 685	114 094	378 637
Erinevus		649 550	35 397	54 377	-25 168	-315 322
Seisuga 31.12.2008		Diskonteerimata rahavood				
tuh.kroonides	Bilansiline väärtus	1 aasta	2-3 aastat	4-6 aastat	7-9 aastat	üle 9 aasta
Võlainstrumentid						
Kajastatud õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande	683 366	403 962	168 906	97 682	69 236	32 498
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	18 448	850	1 700	19 903	0	0
Võlainstrumentid kokku	701 814	404 812	170 606	117 585	69 236	32 498
Aktsiad ja fondiosakud *	131 526	131 526	0	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid	34 042	34 042	0	0	0	0
Kokku	867 382	570 380	170 606	117 585	69 236	32 498
Kohustused - garanteeritud intressiga toodetelt		27 585	57 256	92 084	108 727	413 740

Erinevus	542 795	113 350	25 501	-39 491	-381 242
----------	---------	---------	--------	---------	----------

*Kajastatud õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande

3.2.2. Investeeringuriskiga lepingud

Investeeringuriskiga lepingutega seotud osakud on vastavuses vastavate investeeringute osakutega. Siin ei ole hinna-, valuuta-, likviidsus-, krediidi- ega intressiriski.

tuh.kroonides	Investeeringuriskiga lepingutega seotud investeeringud		Kindlustuslepingutega seotud investeeringud	
	2009	2008	2009	2008
Kajastatud õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande				
Fondiosakud	143 347	82 773	53 070	30 693
Kokku finantsvarad	143 347	82 773	53 070	30 693
Kokku kohustused	149 514	94 505	53 030	30 693

Kohustused on varadest suuremad, kuna sisaldavad edasilükatud teenustasusid ning aasta lõpul veel välja maksmata kahjusid.

3.2.3. Lühiajalised kindlustuslepingud

Lühiajaliste kindlustuslepingute alla kvalifitseeruvad tervisekindlustuse lepingud, mis on müüdnud Lätis ja Leedus.

Finantsvarad tuh.kroonides	2009	2008
Raha ja raha ekvivalendid	18 614	21 157
Kokku	18 614	21 157
Lühiajalised kindlustuslepingud	18 614	21 157
Kohustused kokku	18 614	21 157

Lühiajaliste kindlustuslepingute puhul juhtkonna hinnangul ettevõttele olulisi riske ei ole ja nimetatud kohustuste katteks hoitakse vastavas ulatuses raha ja raha ekvivalente.

3.2.4. Muud finantsvarad ja kohustused

tuh.kroonides	31.12.2009	31.12.2008
Nõuded	54 138	18 507
Muud kohustused	22 931	13 938

Juhtkond ei näe olulisi riske, mis tekiksid muudest finantsvaradest ja kohustustest. Kõik muud finantsvarad ja kohustused on realiseeritavad 12 kuu jooksul.

3.2.5. Krediidirisk

Seltsi krediidirisk on seotud edasikindlustusega. Selts on sõlminud edasikindlustuslepingu edasikindlustusandjaga Munich Re. Munich Re on hea mainega edasikindlustusfirma, kus töötab üle 40 000 töötaja ja millel on kontorid 60 riigis. Reitinguagentuur A.M. Best on andnud Munich Re-le reitingu A+(Superior), reitinguagentuur Moody's reiting on Aa3 (Excellent), Standard & Poor's reiting on AA- (Very strong). Ettevõtte ei hinda krediidiriski kõrgeks.

Investeeringutega seotud finantsriski hallatakse investeerimispoliitikaga fikseeritud minimaalselt lubatud reitinguga võlainstrumentide soetamiseks. Vastavalt poliitikale on lubatud soetada minimaalse reitinguga A- (Standard & Poor's) ettevõtete võlakirju ja minimaalse reitinguga BBB+ (Standard & Poor's) valitsuste võlakirju.

Krediidiriskile avatud finantsvarad:

tuh.kroonides	2009	2008
Võlainstrumendid		
Kajastatud õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande	535 154	683 366
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	159 253	18 448
Müügiootel finantsvara	46 757	0
Võlainstrumendid kokku	741 164	701 814
Nõuded	54 138	18 507
Nõuded edasikindlustuslepingutest	1 020	834
Raha ja raha ekvivalendid	22 796	34 042
Kokku	819 117	755 197
AAA	0	24 322
AA	66 268	203 033
A	442 201	512 846
BBB	276 828	0
reitinguta	33 820	14 996
Kokku	819 117	755 197

Tabel väljendab maksimaalsele krediidiriskile avatust.

Reitinguta varade hulgas on põhiliselt nõuded klientidele ja ettevõtetele, samuti ettmakstud kulud.

3.2.6. Kapitali juhtimine

Ettevõtte eesmärgid kapitali juhtimisel on järgmised:

- hoida aktsia- ja omakapital seadusega kehtestatud normidest suuremana piisava varuga, mis kataks investeerimistegevusest aasta jooksul saadava võimaliku kahjumi.
- pakkuda aktsionärile soovitud tootlust kapitalilt.

Seadusega kehtestatud miinimum aktsiakapitalile on 3 mln eurot (46 939 800 krooni) ja omakapitalile 3,2 mln eurot (50 069 120 krooni). Iga aasta lõpus koostatakse investeerimispoliitika järgmiseks aastaks. Poliitika koostamisel arvestatakse, kui suurt riski on võimalik järgmisel aastal investeerimisel võtta, et aktsia- ja omakapitali normid oleksid täidetud. Peale riskitaseme leidmist on võimalik prognoosida võimalikku tulu investeeringutelt.

Iga aasta lõpus koostatakse eelarve järgmiseks aastaks. Eelarve koostamisel võetakse arvesse eelnevalt leitud võimalikku tulu investeeringutelt. Eelarve koostatakse selliselt, mis võimaldab pakkuda aktsionärile soovitud tootlust kapitalilt.

Kapitalinõuded	2009	2008
tuh.kroonides		

Aksiakapital	46 940	46 940
Omavahendid	50 069	50 069
Omavahendid	2009	2008
Omakapital	103 532	86 476
Immateriaalne vara	-21 268	-23 608
Muud reservid	-4 276	-4 009
Allutatud laen	25 035	15 647
Kokku	103 022	74 506

3.2.7. Tururisk

Tururisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turuhindade muutuste tõttu.

Olulisemateks riskideks kindlustustegevuses on intressirisk ning investeerimisrisk. Intressirisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus muutub seoses intressimäärade tõusu või langusega.. Ujuva intressimääraga võlakirjade õiglase väärtus praktiliselt ei muutu seoses intressimäärade languse või tõusuga. Ujuva intressimääraga võlakirjadel on rahavoogude risk, et intressimäärade languse tõttu väheneb intressitootlus. Intressitootluse vähenemine varadelt olukorras kus intressikohustused jäävad samaks, omab negatiivset mõju ettevõtte kasumile.

Investeerimisrisk on risk, et finantsinstrumendi õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turuhindade muutumise tõttu.

Intressiriski on käsitletud lähemalt punktis 3.2.1, investeerimisriski punktis 3.2.11.

Intresside muutus 1,0% tooks kaasa võlakirjadeportfelli väärtuse muutuse 4,2 miljonit krooni, 2008. aastal intresside muutus 1,5% oleks toonud kaasa muutuse 19,0 miljonit krooni. Mõjud kajastatakse kasumiaruandes.

3.2.8. Valuutarisk

Kõik ettevõtte poolt sõlmitud kindlustuslepingud Eestis on sõlmitud Eesti kroonides või eurodes. Kuna Eesti krooni kurss on fikseeritud euro suhtes alates aastast 1999 ja Eesti Panga hinnangul võtab Eesti suure tõenäosusega euro kasutusele muutmata hetkel kehtivat vahetuskurssi oluliselt, siis on ettevõtte juhtkond arvamisel, et ettevõttel puudub kindlustustehnilistest kohustustest tulenev valuutarisk. Enamus kindlustuskohustustele vastavatest investeringutest on samuti nomineeritud Eesti kroonides või eurodes.

Enamus ettevõtte poolt sõlmitud kindlustuslepingutest Lätis on sõlmitud Läti latis. Nimetatud lepingute kattevarad on investeeritud kas Läti latis või eurodes. Lätis on sõlmitud kindlustuslepinguid ka USA dollarites. Kuna kohustus klientide ees, mis on võetud USA dollarites, moodustab ligikaudu 1% elukindlustuse tehnilisest eraldisest, siis valuutarisk ei ole juhtkonna hinnangul märkimisväärne. 2010. aastal on ettevõtte teinud investeringuid finantsinstrumentidesse, mis on USA dollarites

Kõik Leedus sõlmitud kindlustuslepingud on sõlmitud Leedu litis ja kattevarad on investeeritud finantsinstrumentidesse Leedu litis või eurodes.

3.2.9. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et vaba raha ei ole piisavalt, et täita kohustusi ilma mõistlike kulutusteta. Juhtkond on seadnud investeerimispoliitikas limiidid, et hoida piisavat likviidsust oma kohustuste täitmiseks. Vt. Lisa 3.2.1.

3.2.10. Tuleviku rahavoogude ebakindlus

Kindlustusseltsil on risk kindlustuslepingutest tulenevate maksete mittelaekumisest. Tuleviku rahavood võivad olla kas väiksemad lepingukohastest maksetest, võivad toimuda mittetähtaegselt. Üldine majanduskliima halvenemine põhjustab klientide säästmisvõime vähenemist ja suurendab nimetatud riski. Seltsi juhtkond analüüsib tuleviku rahavoogude laekumise tõenäosust ja võtab kasutusele meetmed suurendades tähelepanu kliendihalduse osas, leidmaks klientide

makseraskustele lahendusi. Tulenevalt rahavoogude muutusest, teeb juhtkond korrektiive ka ettevõtte juhtimises ning tulevikuplaanides.

3.2.11. Majanduskriisi mõjud

2007.a. keskel alanud üleilmne krediidikriis on vähemasti finantsturgudel näidanud alates möödunud aasta kevadest olulisi taandumismärke. Kuigi kriisi tulipunktis olev USA majandus 2009. aasta neljandas kvartalis juba kasvas, on samas sealne töötuse määr kahekordistunud kahe aasta jooksul.

Käesoleval aastal saabki maailma majandust ilmselt iseloomustama paranevad finantsturud ja madalseisus vaevlev tööturg.

Läti ja Leedu majandus on stabiliseerumas, kuid ei ilmuta veel tõusu märke. Lähiaastateks prognoositakse mõõna jätkumist ning samuti märkimisväärseid tööpuuduse probleeme.

Ka Eesti majandusruumi iseloomustas 2009. aastal rahaturgude olukorra normaliseerumine. Tööturg on aga endiselt madalseisus, töötuse määr on alates 2008. aasta teisest kvartalst kasvanud üle 10 protsendipunkti ning registreeritud töötuse nädalastatistika ei viita siiani olulistele paranemismärkidele.

Baltikumi finantsturge toetab Eesti eurole ülemineku ootus 2011. aastast, mille tõenäosust hinnatakse praegusel hetkel väga kõrgeks.

3.3. Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebaadekvaatsusest või mittetoimimisest oodatud viisil või välistest sündmustest, sh juriidiline risk. Juriidiline risk on risk, et õigustatud osapool ei saa rakendada oma õigusi või oodata kohustuste täitmist, kuna kohustatud osapool ei täida võetud kohustusi.

Operatsiooniriski juhtimise üldpõhimõtted on kehtestatud Compensa Life Vienna Insurance Group SE juhatuse poolt ja fikseeritud reguleerivate ja tegevusi ning protseduure kehtestavate ettevõttesiseste eeskirjadena.

3.4. Infotehnoloogia risk

Kindlustusseltsi tegevus sõltub olulisel määral infotehnoloogiast. Infotehnoloogiaga seotud riskide haldamiseks on juhtkond välja töötanud infotehnoloogia strateegia, kehtestanud sisemised protseduurid ja korrad. Käesoleval ajal harmoniseeritakse infotehnoloogiaga seotud tegevustega platvormi kõigis Balti riikides. Juhtkond hindab infotehnoloogia jääkriski madalaks.

Lisa 4 Kindlustuspreemiad

Neto kindlustuspreemiad	2009	2008
Brutopreemiad		
Kindlustuslepingud	131 141 496	122 329 214
Tervisekindlustuslepingud	38 776 353	46 746 122
Kokku	169 917 849	169 075 336
Edasikindlustuse preemiad		
Garanteeritud intressiga kindlustuslepingud	2 254 470	2 351 864
Investeeringurisikiga kindlustuslepingud	36 902	45 979
Kokku	2 291 372	2 397 843
Neto kindlustuspreemiad	167 626 477	166 677 493

Osa klientidest on otsustanud kindlustuslepingu tähtaja saabumisel sõlmida ettevõttega uus kindlustusleping. Lepingu pikendamisel sõlmitakse kliendiga uus kindlustusleping ning eelnevast

lepingust vabanenud summad suunatakse uude lepingusse ning kasumiaruandes kajastatakse preemiatulu ja hüvitise maksmine ilma et toimuks reaalset raha liikumist ettevõttest välja. Sellest tulenevalt ei ole rahavoogude aruandes ning kasumiaruandes kajastatud hüvitised ning kogutud preemiad üheselt võrreldavad.

Lisa 5 Investeeringutulud

	2009	2008
Finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande*		
Intressid	10 113 809	11 158 085
Dividendid	783 628	2 397 938
Lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt		
Intressid	8 380 699	1 051 517
Kokku finantsvaradelt	19 278 136	14 607 540
Raha ja deposiitide intressid	32 305 677	7 821 218
Kokku	51 583 813	22 428 758

* Investeeringutulud finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande on saadud nimetatud varadelt, mis on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Lisa 6 Netotulu investeeringute realiseerimisest

	2009	2008
Finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 16,17)		
Realiseeritud kasum		
Aktsiad ja fondiosakud	1 976 821	2 785 870
Võlainstrumendid	14 385 327	4 216 727
Kokku	16 362 148	7 002 597
Realiseeritud kahjum		
Aktsiad ja fondiosakud	-39 379 794	-44 298 182
Võlainstrumendid	-2 933 112	-8 095 666
Kokku	-42 312 906	-52 393 848
Netotulu investeeringute realiseerimisest kokku	-25 950 758	-45 391 251

Netotulud investeeringute realiseerimisest on saadud finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, mis on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Lisa 7 Netotulu investeeringute väärtuse muutusest

	2009	2008
Finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 16,17)		
Tulud õiglase väärtuse tõusust	91 428 359	2 809 605
Kulud õiglase väärtuse langusest	-258 911	-104 229 929
Kokku	91 169 448	-101 420 324

Netotulud investeringute väärtuse muutusest on saadud finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, mis on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Lisa 8 Muud tegevustulud

	2009	2008
Muud tulud (sh. vahendustasud)	2 234 855	1 057 712
Edasikindlustuse komisjonitasud	465 650	418 788
Kaaskindlustuse komisjonitasud	50 771	0
Kokku	2 751 276	1 476 500

Lisa 9 Esinenud nõuded netona edasikindlustusest

Hüvitised	2009	2008
Garanteeritud intressiga kindlustuslepingud		
Hüvitised ja tagastused	97 182 289	71 083 321
Kohustuste muutus	21 949 436	33 002 898
Kokku	119 131 725	104 086 219
Investeeringuriskiga lepingud		
Hüvitised ja tagastused	3 358 782	1 008 831
Kohustuste muutus	22 525 329	11 979 328
Kokku	25 884 111	12 988 159
Hüvitised kokku	145 015 836	117 074 378
Kahjud ja nõuete käsitlekulud		
Nõuete käsitlekulud	4 281 339	2 587 643
Kohustuste muutus	2 538 645	1 670 944
Kahjud ja nõuete käsitlekulud kokku	6 819 984	4 258 587
Esinenud nõuded netona edasikindlustusest	151 835 820	121 332 965

Lisa 10 Kindlustuslepingute sõlmimiskulud ja administratiivkulud

	2009	2008
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud	52 367 392	42 483 628
Administratiivkulud		
Mitmesugused tegevuskulud	25 451 727	23 904 093
Põhivara amortisatsioon (Lisa 14)	645 196	304 037
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (lisa 14)	1 296 715	277 161
Immateriaalse põhivara mahakandmine	4 528 345	0
Omandatud äriväärtuse amortisatsioon (lisa 14)	801 600	801 596
Administratiivkulud kokku	32 723 583	25 286 887

Mitmesugused tegevuskulud koosnevad portfelli haldamise, ettevõtte üldjuhtimise, raamatupidamise ja infotehnoloogiaga seotud kuludest.

Lisa 11 Tegevuskulud liikide lõikes

	2009	2008
Amortisatsioon (Lisa 14)	2 743 511	1 382 794
Tööjõukulud	27 957 406	23 012 139
Kindlustusvahendajate tasud	52 720 501	27 915 124
Kulud ruumidele	6 415 288	5 662 845
Kontorikulud	4 083 997	3 057 623
Reklaamikulud	3 736 840	1 237 700
Muud kulud	10 614 733	5 502 290
Kulud kokku	108 272 276	67 770 515

Tööjõukulud	2009	2008
Palgad	21 777 974	17 863 050
Sotsiaalmaks	6 179 432	5 149 089
Tööjõukulud kokku	27 957 406	23 012 139

Lisa 12 Investeeringute halduskulud

	2009	2008
Varahaldusteenuste tasud	300 717	2 206 401
Teenustasud	732 842	518 959
Investeeringute halduskulud kokku	1 033 559	2 725 360

Lisa 13 Tütar- ja sidusettevõtja

Seoses tütaretevõtte ostmisega Lätis 2007.aastal (mis ühendati ettevõttega samal aastal) soetati Läti tütaretevõttes olnud sidusettevõtte Nord LB Fondi, milles on osalus 25% ja tütaretevõtte Apdrošinas Generalagentura SIA 100%-line osa. Juhtkonna hinnangul ei avalda tütaretevõtte finantsnäitajad olulist mõju konsolideeritud majandusaasta aruandele. Tütaretevõtte osakapital on 2000 Läti latti (31.12.09 kursiga 44 101 EEK, 31.12.08 kursiga 44 195 EEK).

Ettevõtte müüs 2007. aastal soetatud sidusettevõtte Nord LB Fondi 25%-lise osaluse 2008. aastal 351 402 LVL eest. Sidusettevõtte bilansiline maksumus oli 38 639 LVL ja tehinguga saadi müügikasumit 312 763 LVL (6 965 690 EEK). Tehingust laekus 2009.aastal 140 561 LVL (3 130 499 EEK), mille maksmise kohustus oli ostjal ühe aasta jooksul lepingu sõlmimisest ning mille tasumine sõltus ostu-müügi lepingu konfidentsiaalsetest tingimustest. Seisuga 31.12.2009 on laekunud kogu sidusettevõtte müügisumma.

	2009	2008
	Nord LB Fondi	Nord LB Fondi
Osatähtsus aktsakapitalist	0	25%
Aasta alguses	0	867 477
Soetushind	0	2 357 303
Aktsiate müük (bilansilises maksumuses)	0	-867 477
Aktsiate müügikasum	0	6 965 690
Bilansiline maksumus perioodi lõpul	0	0
Aktsiate müügikasum	0	6 965 690
sealhulgas laekunud seisuga 31.12	3 130 499	3 835 191

laekumata seisuga 31.12

0 3 130 499

Lisa 14 Materiaalne- ja immateriaalne põhivara

	Imma- teriaalne põhivara	Mootor- sõidukid	Materiaalne põhivara		Kokku materiaalne põhivara
			Riistvara	Mööbel, kontori- tehnika	
Soetusmaksumus 31.12.2007	42 611 676	1 459 260	1 634 724	858 630	3 952 614
Akum.kulum 31.12.2007	-20 135 258	-1 213 728	-768 966	-433 276	-2 415 970
Jääkmaksumus 31.12.2007	22 476 418	245 532	865 758	425 354	1 536 645
Kursivahe (soetusmaksumus)	-488 081	0	-773	-12 471	-13 245
Kursivahe (akum.kulum)	451 396	0	312	6 808	7 120
Kursivahe (jääkmaksumus)	-36 685	0	0	0	0
Soetamine, ettemaksed	2 331 201	0	297 572	286 835	584 407
Müük	0	0	-71 703	0	-71 703
Amortisatsioonikulu	-1 163 369	-96 102	-489 105	-217 237	-802 444
Soetusmaksumus 31.12.2008	43 738 825	1 299 772	1 859 820	1 132 994	4 292 586
Akum.kulum 31.12.2008	-20 131 260	-1 150 342	-1 257 759	-643 705	-3 051 806
Jääkmaksumus 31.12.2008	23 607 565	149 430	602 060	489 290	1 240 780
Kursivahe (soetusmaksumus)	-19 211	-4 645	-369	-1 785	-6 799
Kursivahe (akum.kulum)	13 823	4 645	129	1 264	6 039
Soetamine, ettemaksed	3 147 305	224 313	365 251	0	589 564
Mahakandmine (soetusmaksumus)*	-4 067 618	-159 488	-48 344	-97 022	-304 854
Mahakantud vara akumuleeritud kulum	882 390	159 484	37 924	62 111	259 519
Amortisatsioonikulu	-2 296 436	-157 200	-429 785	-205 597	-792 579
Soetusmaksumus 31.12.2009	42 799 301	1 359 952	2 176 358	1 034 187	4 570 497
Akum.kulum 31.12.2009	-21 531 483	-1 143 413	-1 649 491	-785 927	-3 578 827
Jääkmaksumus 31.12.2009	21 267 818	216 539	526 867	248 260	991 670

Immateriaalse põhivarana on bilansis kajastatud tarkvara litsentse ja Läti tütaretevõtte ostuga tekkinud äri väärtust (VOBA). Äriväärtust amortiseeritakse 20 aasta jooksul.

* Juhatus otsustas maha kanda kasutusele võetud tarkvara mittekasutatavad moodulid.

Lisa 15 Finantsvarad õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

	31.12.2009	31.12.2008
Aktsiad ja fondiosakud		
noteeritud	0	13 420 420
turul aktiivselt kaubeldavad	214 847 640	118 105 637
Aktsiad ja fondiosakud kokku	214 847 640	131 526 057
Võlakirjad		
valitsuste võlakirjad	2 027 865	2 256 120
noteeritud võlakirjad	41 325 292	290 751 192
Võlakirjad kokku	43 353 157	293 007 312
Tähtajalised hoiused	491 800 547	390 359 159
Võlainstrumendid kokku	535 153 704	683 366 471
Õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	750 001 344	814 892 528

kokku

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Kõik finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks. Keskmise efektiivne intressimäär tähtajalistel hoiustel on 7,0% p.a. (2008 7,0% p.a.) ja võlakirjadel 4,7% p.a. (2008 4,4% p.a.).

Kõik investeeringud seisuga 31.12.2009 on liigitatud õiglase väärtuse hierarhia järgi astmele 1.

Lisa 16 Aktsiad ja fondi osakud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

	Noteeritud aktsiad	Fondi- osakud	Kokku
Bilansiline maksumus 31.12.2007	72 290 073	241 331 752	313 621 825
Soetatud	40 991 537	83 719 194	124 710 731
Müüdud (müügihinna)	43 889 050	122 285 667	166 174 717
Müügist saadud kahjum	-23 921 997	-17 590 315	-41 512 312
Väärtuse muutus	-32 050 143	-67 069 327	-99 119 470
Bilansiline maksumus 31.12.2008	13 420 420	118 105 637	131 526 057
Soetatud	0	52 496 459	52 496 459
Müüdud (müügihinna)	17 018 031	3 052	17 021 083
Müügist saadud kahjum	-37 402 973	0	-37 402 973
Väärtuse muutus	41 000 584	44 248 596	85 249 180
Bilansiline maksumus 31.12.2009	0	214 847 640	214 847 640

Aktsiad ja fondiosakud on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Kõik investeeringud seisuga 31.12.2009 on liigitatud õiglase väärtuse hierarhia järgi tasemele 1.

Lisa 17 Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande**Lühiajalised võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid**

	31.12.2009	31.12.2008
Bilansiline maksumus perioodi alguses	293 007 312	406 398 294
Soetatud	0	383 448 691
Müüdud (müügihinna)	267 026 638	491 474 485
Müügist saadud kasum/kahjum	11 452 215	-3 878 939
Väärtuse muutus	5 920 268	-1 486 249
Bilansiline maksumus perioodi lõpus	43 353 157	293 007 312

Võlakirjad on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel

Kõik investeeringud seisuga 31.12.2009 on liigitatud õiglase väärtuse hierarhia järgi tasemele 1.

Lisa 18 Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

	31.12.2009	31.12.2008
Pikaajalised võlakirjad	159 253 233	18 447 992
Pikaajalised võlakirjad õiglasest väärtuses	175 983 228	16 766 623

Efektiivne intressimäär on 8,3% (2008 5,05%).

Lisa 19 Müügiotel finantsvara

	31.12.2009	31.12.2008
Aktsiad Tase 2		
(aktiivselt mitte kaubeldavad)		
Bilansiline maksumus perioodi alguses	17 955 000	17 955 000
Väärtuse ümberhindlus	-598 500	0
Bilansiline maksumus perioodi lõpus	17 356 500	17 955 000
Võlakirjad Tase 1		
(aktiivselt kaubeldavad)		
Bilansiline maksumus perioodi alguses	0	0
Soetushind	46 056 262	0
Väärtuse ümberhindlus	700 344	0
Bilansiline maksumus perioodi lõpus	46 756 606	0
Müügiotel finantsvarad kokku	64 113 106	17 955 000

Müügiotel finantsvarana (aktsiad) on kajastatud AS LHV Varahalduse aktsiad.

AS LHV Varahalduse aktsiate õiglase väärtuste hindamise aluseks on võetud aktsiatega tehtud tehingute hind.

AS LHV Varahalduse aktsiakapital on 63 000 000 krooni, ühe aktsia nimiväärtus on 10 krooni. Ettevõttele kuulub 1 197 000 aktsiat. Aktsiaga ei kaubelda finantsturgudel.

Lisa 20 Nõuded, sh kindlustustegevusest

	31.12.2009	31.12.2008
Ettemakstud kulud *	27 052 701	4 172 662
Muud nõuded, viitlaekumised	27 085 087	14 333 882
Kokku	54 137 788	18 506 544
* sealhulgas edasilükatud sõlmimiskulud		
Edasilükatud sõlmimiskulud perioodi alguses	3 226 196	2 365 068
Lisandunud kulud	25 579 701	3 530 835
Amortiseeritud kulud	-2 608 682	-2 669 707
Edasilükatud sõlmimiskulud perioodi lõpus	26 197 215	3 226 196

Kõik nõuded on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks.

Lisa 21 Nõuded edasikindlustuslepingutest

	31.12.2009	31.12.2008
Edasikindlustuse osa kindlustuskohustustes	259 790	184 188
Nõuded edasikindlustuslepingutest	760 127	649 783
Kokku	1 019 917	833 971

Lisa 22 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2009	31.12.2008
Raha pangas ja kassas	12 123 004	16 686 651
Üleöödeposiidid	10 672 781	17 355 243
Kokku	22 795 785	34 041 894

Intressimäär Eesti krooni pangakontol keskmiselt kuujäägilt on 0,2% p.a. (2008.a. 0,2% p.a.), üleöödeposiidil 0,4-0,5% p.a.(2008 1,5-2% p.a.).

Lisa 23 Omakapital

Kõikide aktsiate eest on tasutud rahas.

Aktsiate arv aruandeperioodi alguses ja lõpus oli 782 932.(2008. aasta alguses oli 470 000 ja lõpus 782 932)

26.juunil 2008 toimus aktsiakapitali suurendamine täiendavate aktsiate emiteerimise teel ülekursiga. Emiteeriti 312 932 aktsiat. Aktsiakapitali ja ülekurssi suurendati kokku 62,6 miljoni krooni võrra, mis maksti sisse kahes osas, 7,8 miljonit krooni 27. juunil ja 54,8 miljonit krooni 3. juulil 2008.a. Kõikide aktsiate eest on bilansipäeva seisuga tasutud.

Põhikirja järgi on miinimumkapitaliks 30 000 000 krooni ja minimaalseks lihtaktsiate arvuks 300 000 ning maksimumkapitaliks 120 000 000 krooni ja maksimaalseks lihtaktsiate arvuks 1 200 000. Aktsia nimiväärtus on 100 krooni.

Kuni 27. veebruarini 2008 olid seltsi aktsionärid 99% Suomi Mutual Life Assurance Company ja 1% Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS. Alates 27. veebruarist 2008 on seltsi aktsionär 100% Vienna Insurance Group Wiener Städtische Versicherung AG.

Ettevõtte jaotamata kahjum seisuga 31. detsember 2009 oli 28 572 672 krooni (2008.a. oli jaotamata kahjum 46 440 487 krooni), mistõttu ei saa omanikele dividendimakseid teha.

Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 21/79 netodividendina väljamakstavalt summalt.

Lisa 24 Kohustused kindlustuslepingutest

	Elukindlustuse eraldis		Boonuste eraldis	Rahuldamata nõuete eraldis		Kokku	
	Kogusumma	Edasikindlustuse osa		Kogusumma	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogusumma
Lõppsald							
31.12.07	285 511 685	647 665	0	8 375 057	15 812	293 886 742	293 223 265
Arvestatud perioodil	42 329 013	-75 651	0	1 782 139	61 957	44 111 152	44 124 846
Lõppsald							
31.12.08	327 840 698	572 014	0	10 157 196	77 769	337 997 894	337 348 111
Arvestatud perioodil	39 313 600	112 026	4 680 526	2 554 603	-1 682	46 548 729	46 438 385
Lõppsald							
31.12.09	367 154 298	684 040	4 680 526	12 711 799	76 087	384 546 623	383 786 496

Ettevõtte on avatud rahavoogude riskile, mis tulenevad garanteeritud fikseeritud intressimääradest. Vaata selgitusi ja kestvuse võrdlust Lisas 3 „Finantsriskid“.

Lisa 25 Finantskohustused

**Finantskohustused investeerimislepingutest-
õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande** **31.12.2009** **31.12.2008**

Aruandeperioodi alguses	94 431 365	105 721 678
Laekunud maksed	48 224 569	57 240 472
Teenustasud	-18 134 695	-14 482 121
Eraldised ja väljamaksed	-9 442 212	-7 289 482
Väärtuse muutus, intressid ja boonused	34 435 331	-46 759 182
Aruandeperioodi lõpuks	149 514 358	94 431 365

**Finantskohustused investeerimislepingutest-
korrigeeritud soetusmaksumuses**

Aruandeperioodi alguses	365 433 672	345 637 916
Laekunud maksed	41 110 493	45 847 061
Teenustasud	-7 375 145	-6 504 848
Eraldised ja väljamaksed	-31 212 164	-27 919 087
Väärtuse muutus, intressid ja boonused	13 850 361	8 372 630
Aruandeperioodi lõpuks	381 807 217	365 433 672

Lisa 26 Muud kohustused

	31.12.2009	31.12.2008
Kohustused seotud osapoolte ees * (Lisa 28)	34 439 667	31 310 347
Väljamaksmata palgad, puhkusetasu kohustus	4 362 490	3 200 667
Sotsiaalmaks, muud maksud	1 322 789	1 742 800
Viitvõlad, muud kohustused	14 099 612	10 019 509
Kokku	54 224 558	46 273 323

* Kohustused on emaeetevõtte Vienna Insurance Group Wiener Städtische Versicherung AG ees.

Kõik kohustused, välja arvatud allutatud laen koos intressidega summas 34 439 667 krooni, on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustusteks. Allutatud laenu tagasimaksmise tähtaeg on 2013. aastal, 4 aasta pärast.

Lisa 27 Kasutusrent

2009. aastal tasuti kasutusrendimakseid kontoripindade rendi eest 4 121 399 krooni (2008. aastal 4 670 976 krooni). Kasutusrendi makseid sõiduautode kasutamise eest tasuti 236 593 krooni (2008.a. 81 652 krooni). Kontoripindade rendilepingute lõpetamisest tuleb ette teatada üks kuni kaksteist kuud, mis tooks kaasa kulusid 2 506 052 krooni (2008 aastal 1 657 111 krooni).

Lisa 28 Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks loetakse:

- emaettevõtja Vienna Insurance Group Wiener Städtische Versicherung AG;
- emaettevõttega ühte gruppi kuuluvad ettevõtted;
- tütarettevõtjat Apdrošināšanas Ģenerāģentūra SIA

d) juhatuse, nõukogu liikmeid ja nende lähikondseid ning nende kontrolli all olevaid äriühinguid.

Ettevõtte võttis 29.12.2008 summas 2 000 000 EUR (31 293 200 EEK) allutatud laenu emattevõtelt Vienna Insurance Group Wiener Städtische Versicherung AG (VIG). Laenu pikkus on 5 aastat ja intressimäär 10% p.a. 2009.a. intress on 3 129 320 krooni (2008 17 147). Kohustus kokku seisuga 31.12.09 VIG ees on 34 439 667 krooni (31.12.2008 31 310 347 krooni) .

Juhatuse esimehe lahkumishüvitus on 6 kuu lepingujärgse tasu suuruses summas.

Compensa Life Vienna Insurance Group SE ostnud teenuseid:

		Ostud	
		2009	2008
<i>Tütarettevõtja:</i>	<i>Apdrošināšanas</i>		
<i>Ģenerālaģentūra SIA</i>			
Kindlustuse vahendus		447 303	3 101 933
Muud teenused		0	24 626
<i>Tütarettevõtja kokku:</i>		447 303	3 126 559
Juhatuse liikmete tasud koos vastavate maksudega		5 264 865	4 935 612
<i>Emattevõtja Vienna Insurance Group Wiener Städtische Versicherung AG</i>			
Allutatud laenu intressid		3 129 320	17 147

Lisa 29 Tingimuslikud varad ja -kohustused

Maksuhaldur ei ole aastatel 2008 - 2009 ettevõttes läbi viinud maksurevisjoni.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Ettevõtte ei ole kajastanud edasilükatud tulumaksu varana, mille võrra oleks võimalik tulevikus makstavat tulumaksu vähendada, kuna puudub kindlus prognoositavas tulevikus edasilükkunud tulumaksuvaraga võrreldavas suuruses tulumaksukohustuse tekkimine vastava riigi maksumaksjal, mida saaks kasutada tasaarveldamiseks. Hinnanguliselt oleks edasilükatud tulumaksusumma 8 137 tuhat krooni (2008. aastal 10 324 tuhat krooni).

Sõltumatu audiitori aruanne

Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek

Compensa Life Vienna Insurance Group SE 2009. majandusaasta tulemuseks oli puhaskasum summas 17 743 395 krooni.

Omakapitali suurus oli 103 532 007 krooni, mis ületab kindlustustegevuse seaduse miinimumnõude.

Juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kanda kasum summas 887 170 krooni reservkapitali ja 16 856 225 krooni eelmiste perioodide jaotamata kahjumisse.

Juhatuse esimees
Olga Reznik

Juhatuse liige / vastutav aktuaar
Marika Guralnik

Juhatuse liige
Klaus Eberhart

Juhatuse liige
Viktors Gustsons

Juhatuse liige
Tomas Milašius

Juhatuse ja nõukogu liikmete allkirjad 2009. majandusaasta aruandele

Compensa Life Vienna Insurance Group SE majandusaasta aruande, mis on kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt _____, 2010 otsusega, allkirjastamine _____ 2010:

_____
Juhatuse esimees
Olga Reznik

_____
Nõukogu esimees
Franz Fuchs

_____
Juhatuse liige
Marika Guralnik

_____
Nõukogu liige
Rudolf Ertl

_____
Juhatuse liige
Viktors Gustson

_____
Nõukogu liige
Hans Raumauf

_____
Juhatuse liige
Tomas Milašius

_____
Nõukogu liige
Elke Stocker

_____
Juhatuse liige
Klaus Eberhart

Compensa Life Vienna Insurance Group SE müügitulu EMTAK lõikes

kroonides	2009	2008
Elukindlustus (kood 6511)	169 917 849	169 075 336